

met den geneeskundigen stand zal de tijden van vroeger niet terugwenschen, men vergete het niet, ieder geneesheer, die een hart heeft wandelt den zelfden lijdensweg, het zou hardvochtig zijn door het scheppen van twee klassen dat lijden voor de minst bevoorrechte dier twee te verhoogen.

Ik wensch ten slotte mijn antwoord op de door het Hoofdbestuur gestelde vraag op de volgende wijze te resumeeren:

1°. Men late tot de uitoefening der geneeskundige praktijk in Nederland en de koloniën uitsluitend hen toe, die voldaan hebben aan de eischen die thans bij het arts-examen gesteld worden vermeerderd met een examen in de psychiatrie.

2°. Men sceppe daarnaast een klasse van streng wetenschappelijk gevormde geneeskundigen voor wie de uitoefening der praktijk geen doel of hoofdmiddel maar bijzaak zal zijn.

Oud-Beijerland, 10 Juni 1891.

Dr. J. F. TH. HERS.

NOG ENKELE OPMERKINGEN BETREFFENDE HET VOORSTEL VAN HET HOOFDBESTUUR.

Langs geheel anderen, veel eenvoudiger weg dan dien, door den Heer G. C. N. gevolgd, kwam ik voor mijzelf tot eensluitende conclusie. Gedurende ongeveer 10 maanden toch, heb ik het voorrecht gehad de praktijk ten plattelande uit te oefenen en daardoor meen ik, hoe kort die tijd ook zijn moge, het recht verkregen te hebben, in deze mijn opinie, gesteund op ondervinding, te uiten. En dan erken ik gaarne, dat die ondervinding mij geleerd heeft, dat er van een minder wetenschappelijke opleiding werkelijk geen sprake kan zijn. Juist de medicus op het platteland moet aan alle eischen, tegenwoordig door de Hoogleeraren bij het examen gesteld, voldaan hebben, wil hij zich eenigermate op zijn plaats kunnen gevoelen.

Hoe zwaar elk candidaat-arts zich het arts-examen ook voorstelle, hoe buitensporig menigeen de eischen voor dat examen ook moge vinden, ieder, die dadelijk na een goed besteedde studietijd en een welgeslaagd arts-examen zich op het platteland vestigt, zal weldra tot de overtuiging komen, dat zijn oordeel over dat examen voorbarig is geweest en dat het misschien zelfs niet geheel onbillijk zoude zijn, indien, althans op enkele punten, de eischen nog iets hooger werden gesteld. Om een voorbeeld te noemen, neem ik de verloskunde. Een ieder zal met mij erkennen, dat de eischen, welke voor dezen tak der medische wetenschap gesteld worden, waarlijk niet te hoog zijn. Behalve de theoretische kennis eischt de Wetgever, dat men 10 gewone en 2 buitengewone verlossingen verricht hebbe. Is men zoo gelukkig spoedig deze 12 gevallen de zijne te mogen noemen, en heeft men met gezonde hersenen het een of ander handboek der Verloskunde doorgewerkt, dan behoort het examen niet tot de onmogelijkheden. En de Wetgever rekent U bekwaam tot het uitoefenen der verloskunde! Hoe menigeen zal op het platteland zich het angstzweet op het gelaat voelen komen, wanneer hij door de vroedvrouw geroepen wordt tot het verrichten eener buitengewone verlossing; en het is juist daar, dat menigmaal een oogenblikkelijk handelen geëischt wordt

om het leven van moeder of kind te redden. In zulke omstandigheden waardeert men het dubbel, buiten de opleiding aan de academie, gelegenheid gehad te hebben meerdere buitengewone verlossingen, dan de bij de Wet gestelde twee, te hebben kunnen doen, en zij, die een dergelijke gelegenheid hebben moeten missen, gevoelen het gebrek aan ondervinding diep en betreuren die vrijgevege wettelijke bepaling. En zoo is het ook op chirurgisch en intern gebied in meerdere of mindere mate.

Nergens moet men meer met zelfvertrouwen gewapend zijn dan op het platteland, waar de naastbijzijnde collega gewoonlijk op een paar uur afstand woont, en er dus slechts in een betrèkkelijk gering aantal gevallen van een consult sprake zal zijn. En juist dat zelfvertrouwen is m. i. niet te verkrijgen dan door het bewustzijn, der wetenschap zooveel mogelijk machtig te zijn, door een wetenschappelijke opleiding.

Gaarne onderschrijf ik ook de door den Heer G. C. N. uitgesproken gedachte, dat de door het Hoofdbestuur gestelde vraag gemotiveerd wordt door de vragen, die de Regeering misschien ook tot het Hoofdbestuur der Maatschappij heeft gericht, of een dier vragen zelf is, daar ik mij niet kan voorstellen, dat een dergelijke vraag ooit door geneeskundigen zou kunnen gedaan worden.

Waar het een streven der Regeering is om de bevolking van plattelandsgemeenten van geneeskundige hulp te voorzien, daar moet en kan het niet anders of er wordt ook *goede* hulp bedoeld; en die goede hulp is volgens mijn overtuiging niet te verkrijgen door een maatregel, die een aantal geneeskundigen in het leven zou roepen, geschikt om in de groote gemeenten te praktizeeren, waar zij geholpen en gesteund kunnen worden door de volledig onderwezenen, maar die onmogelijk aan de even groote en even billijke eischen der platteland-bewoners zouden kunnen voldoen.

G. BOOM.

(De Redactie sluit hiermede de verdere bespreking van dit onderwerp).

BERICHTEN.

BUITENLAND.

LONDEN. — De Royal Commission on Tuberculosis heeft in een circulaire aan de verschillende medici van het Koninkrijk de beschrijving verzocht van gevallen van tuberculose bij den mensch, welke door het gebruik van tuberculeus voedsel (vleesch, melk) of door den omgang met tuberculeuse dieren zouden zijn ontstaan, en omgekeerd, van die gevallen, waar tuberculeuse infectie van het dier door den aan tuberculosis lijdenden mensch zouden zijn veroorzaakt geworden.

— De Pharmaceutical Society vierde op 26 Mei haar 100-jarig bestaan. Bij die gelegenheid werd aan Dr. JULIUS OSWALD HESSE haar gouden Hanbury-medaille verleend.

PARIJS. — **Injectie-naalden.** Dr. DEBOVE bedient zich tegenwoordig voor de subcutane injectie van naalden, uit een alliage van platina en iri-